

Д-Р ПАНАЙОТ ЛЯКОВ: ПАРТИЯ АЛИАНС – МРЕЖА ЗА ПАРТНЬОРСТВО

Д-р Панайот Ляков: Партия алианс – мрежа за партньорство

„Дилър или Лидер – това е въпросът”

Има ли обективни предпоставки за възникването на партия алианс? Промяната или реформирането на партийните организации се налага от обективни фактори – трайното „свиване” на партийните организации, глобалната и пряка политическа комуникация между лидери и гласоподаватели, осигурена от електронните медии, държавното финансиране на партиите, парламентарният и/или управленски „абонамент”, тенденцията към трайно партийно споразумяване – политически картел.

Променената среда къса „живи” връзки между гражданите и техните политически представители и партиите вече не са посредници между гражданското общество и държавата. Те са слети с държавата и като административни структури осигуряват функционирането на парламентарната демокрация : предлагат неизбежните кандидати за съветници, кметове, министри, депутати и т.н. За това държавата им плаща, изглежда недостатъчно, защото те непрекъснато търгуват и осребряват политическите си позиции.

Последицата е агония на политическото представителство, изразено във вертикалното разделение: „ние”, тук долу и „Те”, там горе. Или както грубо се изразяват най-отчаяните от еректора (няма грешка, думата е моя) – „Няма леви, няма десни, всички са за бесене”. Това е диагноза, означаваща, че партиите вече не са посредници между гражданското общество и държавата.

... За да се прехвърлят партийните граници и образуват граждански коалиции са необходими също организационни способности за „Партньорство и отговорност пред обществото” и „Адаптивност”. Без тях партията няма да навлезе в модерната форма на мрежова организация (партниращи си независими структури), при която вътре и навън от организацията се изграждат разнообразни мрежи на партньорство, сътрудничество и подкрепа... Партията се развива като асоциация със силно гражданско присъствие и контрол в дейността ѝ.

... Българските партии са затънали в блатото на ценностната деградация и измъкването им налага да решат категорично съдбоносната дилема „Дилъри или Лидери”. Дилърството в

политиката е актуален занаят, неизбежно води до загуби на най-ценния политически капитал – доверието, но за сметка на това носи реални печалби. Тук се намесва и влиянието на картелния модел – ясно очертана тенденция за междупартийни споразумения за овладяване и използване на държавните ресурси.

... Партиите са противници наужким, за пред баламите, а скрито се съюзяват и споразумяват за разпределение на позиции в трите власти, изгодни назначения, за икономическа инвазия – приватизационни сделки, концесии, обществени поръчки, за пазаруване на влияние и т.н. Конкуренцията за електорална подкрепа е въздържана, лишена от остри нападки и разобличения. Държавните субсидии са сериозни и гарантират финансово дейността им. Освен това партиите разполагат и с привилегирован достъп до държавните медии.

Образно казано те са се просмукали и сраснали с държавната тъкан. Партията или партиите картели са част от държавата и са абдикирали от гражданския си дълг. Политическите цели са силно видоизменени и не обхващат стратегически проблеми и реформи.

... Този процес означава, че те са загубили гражданската и са придобили финансова (олигархична) легитимност. Това не са политически лидери, а дилъри. Доброто лидерство предлага на гражданите модерни проекти, перспектива за справедливост, благополучие и споделяне на властта. Само то дава шанс на партиите да върнат своята гражданска легитимност.

Затова ни се струва логична следната хипотеза – политическото лидерство е немислимо без алианс, който обхваща гражданското общество и политическото тяло на държавата, намира баланс на интересите и обединителни цели.

Партията алианс е отворена към всеки човек, тя създава мрежа от граждански партньори и автономни местни общности и така усилва организационната си мощ. Партньорството е всекидневна политическа практика, а не се проявява, по-точно демонстрира, само по време на изборните кампании. Тук не се прави съществена разлика между партийни членове и останалите подръжници, характеризирани като симпатизанти.

Важно и за едните и за другите е, че те упражняват правата си по отношение на подбора за изборни и партийни длъжности, за определяне на политическото поведение, коалиционната политика и др. като личности, а не като делегатски представители и участници в партийни форуми.

За това спомага електронното управление. Поддръжниците на партията се присъединяват и общуват директно с централните органи и това е модел на пряка демокрация. Тази многобройна ангажирана маса с легитимни граждански и организационни пълномощия придава сила на организацията и увереност на нейните лидери. Те винаги могат да се обърнат

към нея за съвет или подкрепа и съответно да коригират националната политика.

Това изолира до известна степен местните организации и лидери, но пък тяхната автономност е запазена и те решават самостоятелно всичко, свързано с местната политика.

Принципът на самоуправление и свобода на местните общности е привлекателен за много хора, които го сравняват непрекъснато с йерархичната и затворена общинска власт, която е най-близо до хората и би трябвало изцяло да им принадлежи, а фактически напълно ги е изхвърлила от управленския механизъм.

... Партията алианс е изградена като мрежа за партньорство и това е нейната политическа визия, стандарт за политическо поведение. Тя се конкурира с другите партии като използва съвременни управленски модели и изгражда постепенно свои оригинални способности за политическа дейност.

Безспорно това е реформаторска и етична организация, която е независима (не се контролира от олигархията) и не участва в политически картел. Тя има чист морален облик, защото политиката и е основана на ценности и е вярна на избирателите си.

Партията използва Е-комуникации и играе ролята на координатор между гражданското общество и държавата... И най-важното – не е партия, сраснала се с държавата. Всъщност, голямата промяна е отхвърлянето на модела на политически картел – на споразумяването на партиите за извличане на финансови облаги от политическата дейност.

Партията алианс е отрицание на този модел и ще го разруши с появата си, защото при прохода си ще бъде непримирима и силна опозиция. А във властта ще въведе стандартите за почтено управление със силно гражданско участие и ще разруши статуквото на удобния за всички консенсус „Ще крадем заедно, има за всички”.

... Това е партия на промяната, против статуквото, поддържано и възпроизвеждано от участниците в политическия картел. Партията алианс е приела управленска философия, основана на компетентността, защото тя дава шанс на изостанали и слаби държави като България да се адаптират към „икономиката на знанието”. България може да преодолее изоставането си от напредналите демокрации като активира, мотивира и развие своите човешки ресурси в дългосрочна перспектива.

Необходима е национална политика за опазване и възпроизводството на хора, за качествено и достъпно образование, широки възможности за допълнително обучение, преквалификация, специализация и особено за подготовката на компетентни мениджъри.

Най-трудният въпрос, свързан с появата и изграждането на партия алианс, е относно времевия

хоризонт – дали това е хипотетична далечна перспектива за българските граждани или те ще съумеят да направят това в близките години.

... Ако родените в свобода поколения, след 1990 г., искат да живеят в собствената си държава, в цивилизована среда, където царува Законът, те ще го направят. Те ще бъдат достатъчно зрели, образовани и компетентни да направят своя житейски избор като свалят от власт амортизираните и корумпирани политици и техните господари. Ако им липсва смелост, ще си останат роби на олигархията или ще емигрират. А България ще си остане територия на произвол, на тотална корупция и безнадежност.

Но да бъдем все пак оптимисти и приемем, че в следващите 9-10 години ще имаме действаща партия алианс, която ще провежда политика на споделената власт и на свободния избор, на засилената лична и институционална отговорност.

Тази политика на Разум, Разбирателство и Развитие е центрирана върху отделната личност – всеки човек е важен и значим. Модерната партия алианс ще бъде ефективна, но човешка организация, израстваща от гражданското общество и обърната към бъдещето, която има добър шанс за национално лидерство – да привлече хората за съвместно управление с девиза „Да управляваме заедно!“.

Публикуваме откъси от идеите на Панайот Ляков за изграждане на партия алианс.